

Kuidas Ida-Viru keskmehed ennast Ojulandil moosida lasevad

ehk teine lugu sarjast „Keskerakondlased Keskerakonna vastu“

(Esimene lugu vt 7. septembri Kesknädalas
„Linnaosavanem Karin Tammemägi lükatu tanki“)

KESKNÄDAL

SISSEJUHATUSEKS JA TUTVUSTUSEKS

Detsembris 2007 kirjutas Ida-Virumaa ajaleht Põhjarannik, et Kiviõli linnapeaks valiti avalikkusele vähe tuntud keskerakondlane Dmitri Dmitrijev, kes oli üles seatud ainsa kandidaadina. Tutvustuseks lisati, et see 25-aastane mees on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna ning töötas seni Jõhvis AS-is Mäetehnika projektjuhina. Dmitrijev oli siis Kiviõli linnavolikogu noorim liige ja temast sai Eesti noorim linnapea.

Dmitrijevi peeti meheks, kel julgust oma seisukohtadele truuks jääda ning kes suutis hääletamisel säilitada südametunnistust. Läbinud sõjaväeteenistuse ja saanud hea hariduse, tuli ta Kiviõlisse tagasi, et „linna asjades kaasa rääkida“, kirjutas Ida-Viru maakonnaleht 1. märtsil 2008.

Olles valitud linnapeaks, teadis Dmitrijev, et Kiviõlis on alati käinud väga tugev võimuvõitlus, ja juba linnapeaks valituna teadis ta, et ei pruugi järgmiste valimisteni (2009) vastu pidada. Tuletame meelde, et vahetult enne oli kapo pidanud kinni ja hiljem süüdistanud pistisevõtmises endist linnapead Voldemar Trummi (kes teatavasti ei kuulunud Keskerakonda, vaid ühte teise opositsiooniparteisse).

Esimest korda oli Dmitrijev kandideerinud 2005. aasta kohalike omavalitsuste valimistel ja osutunud volikokku valituks 83 häälega. 2009. aastal, pärast töötamist linnapeana, aga sai ta Keskerakonna nimekirjas kandideerides linna parima tulemuse – 524 häält. See arv mängib meie loo lõpupoole olulist rolli.

LUGU ALGAB MAAPÕUESEADUSE VASTUVÕTMISEGA

Kiviõli Keemiatööstuse OÜ, mille suuromanik on Toomas Tamme valdusfirma OÜ T.R. Tamme Auto, oli Keskerakonna üks sponsoreid Ida-Virumaal. Sponsimiseks oli põhjust, sest keskerakondlased olid Riigikogus 11. juunil 2008 jätnud vastu hääletamata maapõue-seaduse eelnõule, mis tänu reformierakondlaste ja Rahvaliidu poolthääletele siis vastu võeti. Keskraktsioon laias laastus ei hääletanud, kuigi, nagu järgnevast nähtub, oli ka erimeelsusi.

Seaduse vastuvõtmise järel sai „Tamme Auto“ põlevkivi kaevandamise õiguse. Selle eelnõu poolt hääletasid Riigikogus vaid kaks keskerakondlast – Tiit Kuusmik ja Valeri Korb. Teistmoodi hääletamist selgitasid mehed asjaoluga, et nemad olid Ida-Virumaa regioonist pärit. Kui „Tamme Auto“ ei oleks põlevkivi kaevandamise õigust saanud, jäänuks Kiviõli ja Kohtla-Järve kandis palju inimesi tööta.

Kas oli just nüüd see põhjuseks, vajab täiendavat uurimist. Sahistatakse ju ka hoopis teisest versioonist, mille järgi käsi pesi kätt. Igatahes Keskraktsioon pärast seda hääletamist ennast Ida-Virumaa asjades süütuna enam ei tundnud. Eraldi tähelepanu nõuab ka Lembit Kaljuvee vastuhääletamine, kellel samuti oli oma osa segadustes ja meeleolu-muutustes selle seaduse ümber.

Parlamendis hääletasid seaduse vastu IRL, SDE ja Rohelised.

Keskerakond kaotas hääletamata jätmisega või isegi selle seaduse toetamisega (nii või teisiti, seadus hakkas ju kehtima!) oma maines, valijate toetuses ja mõnede liikmete lahkumises – sellepärast, et piirkonnas oli palju ka neid, kes põlevkivi kaevandamise õiguse „Tamme Autole“ andmist pidasid nn ühe-äriettevõtte-seaduseks. Vastu olid keskkonnakaitsjad ja need, kes ei olnud nõus kaevandamisõiguse üleandmisega eraettevõttele.

Kesk tööpoolest kaotas kõvasti. Erakonnast lahkus protesti märgiks näiteks Lääne-Virumaa Sõmeru vallavanem Peep Vassiljev, kes on tänaseks ühinenud sotsidega (kus muide oli juba varem tema poeg, SDE suur tulevikulootus Rannar Vassiljev).

Kuu-poolteist enne Riigikogu valimisi 2011 olukord muutus. Reformierakonna toimekas poliitik Kristiina Ojuland käis Ida-Virumaal ringi ja rääkis ähvardavat juttu sellest, et Reformi käes on Keskkonnaministeerium ja koos sellega ka edaspidise kaevandamise võtmeküsimuste lahendamine. Tema jutustamise tulemus oli, et kuigi Dmitrijev oli võtnud valimistel rekordsaagi, kukutati ta koos linnavalitsusega võimult.

Kiviõli rahvas aga oli äge, mitte mömm nagu mõnes teises Eesti linnas, ja hakkas vastu, korjates uuesti oma linnapea toetuseks ligi tuhat allkirja – mis üle 6000 elanikuga linnas on võimas tegu. (Juba 2009. aastal enne valimisi toimunud umbusaldushääletuse vastu ja linnapea toetuseks korjati isegi rohkem kui tuhat allkirja.)

Loe edasi lk 3

HÄÄLTEMAGNET:
Kiviõli linnapea
DMITRI DMITRIJEV,
keda Ida-Viru
keskparteilased koos
Kristiina Ojulandiga
maha tahavad võtta.

Foto: Urmi Reinde

Juhtkiri

Keskerakond liigub edasi ühtse ja tugevana!

SIRET KOTKA
Keskerakonna arendussekretär

On tunda Keskerakonna konkurentide ja Eesti parempoolse meedia pettumust, et Eesti poliitika elav legend Edgar Savisaar valiti edasi Eesti Keskerakonna esimeheks. Loodetavasti on see pettumustunne möödunud ja läheb varsti üle. Nii on kasulikum lõppkokkuvõttes ju kõigile.

Edgar Savisaar on nii erakonna kui ka Tallinna juhtimisega suurepäraselt hakkama saanud ja saab ka edaspidi. Keskerakond tuli ülekaalukalt võitjaks nii Euroopa Parlamendi kui ka kohalike omavalitsuste valimistel. Edgar Savisaarele antud 23 000 häält Riigikogu valimistel ja 40 000 valija toetus kohalikel valimistel räägivad iseenda eest.

Poliitika on kompromisside kunst. Sellest võiksid ka meie tänased valitsuserakonnad aru saada. Edgar Savisaar on valmis minema kompromissidele, aga kui Mart Laar või Andrus Ansip seda ei soovi ja igal sammul ning kõikjal seda deklareerivad, pole midagi parata. Keskerakonnaga „mängimine või mittemängimine“ sõltub ikka hetkeolukorra poliitilistest kasudest, kuigi sallimatust määrgistatakse alusetult vaid Savisaare isikuumadustele viidates.

Ma ei usu, et inimene peab oma veendumusi muutma sõltuvalt sellest, kas ta tahab olla koalitsioonis või opositsioonis, nagu seda teevad poliitiliselt kõigiga „maganud“ reformierakondlased. Pean tunnustama, et austan pigem igapäev truuust oma veendumustele ja arusaamadele, ning seda isegi siis, kui need minu omadega kokku ei lähe.

Pole kuidagi nõus arvamusega, et Keskerakonna hiljutisel kongressil toimus „sisedemokraatia mahasurumine“. Esiteks, kui olukord olekski selline, küsiks Tallinna Ülikooli õppejõu Oudekki Loone tsitaadiga: „Kes ütles, et parteides peab tingimata olema sisedemokraatia? Kui parlamentaarne demokraatia on garanteeritud, kas sisemine juhtimine ei või olla autoritaarne? Ega partei ei pea olema mingi ühiskonna tillukene mudel, praegusel massikommunikatsiooni ajastul võib ta ju oma pooldajate arvamus teisiti ka teada saada kui läbi parteisüsteemi.“ Kuid mulle meeldib ka reformierakondlase Riigikogu liikme Igor Gräzini seisukoht: „Erakond on üks kamp inimesi, kes lepivad kokku mingisugustes mängureeglites ja kui kellelegi pole need reeglid vastuvõetavad ja kui ta ise ära ei lähe, siis tuleb ta välja visata.“ Erakond on lihtsalt sama maailmavaate põhiselt mõtlevad inimesed. Kui see ei sobi, võib alati Riigikokku või volikokku kandideerida üksikkandidaadina. See on igapäev vaba valik – demokraatia.

Eksivad ka need, kes väidavad, et Keskerakonna põhikirja muudatused on ebademokraatlikud. Iga organisatsioon võib oma põhikirjas teha selliseid muudatusi, nagu ta ise paremaks arvab. Peaasi, et need muudatused ei oleks põhiseadusevastased. Tunnustatud õigusteadlane Igor Gräzin kinnitab, et Keskerakonna põhikirja muudatused on Eesti Vabariigi põhiseadusega kooskõlas. Poliitilisel ülesandel ei saa olla üht ainuõiget lahendust, nagu leiab valitsusjuht Andrus Ansip. Lahendus peab välja kooruma erinevate huvigruppide aruteludest, kuid paraku ei kuula Vabariigi Valitsus kedagi peale iseenda. Valitsus samastab ennast juba meie riigiga, võttes seeläbi võimu rahvalt, kellele võim tegelikult kuulub.

Edgar Savisaarel on säilinud missioonitunne, mis lubab tal seista Eestile tähtsate ja ühe reformierakondlase võimuhullusele vastanduvate ühiskondlike väärtuste eest. Ansip, kes kaljukindlalt usub, et ainult temal on õigus ja kõik teised eksivad, on kõige suurem oht Eesti demokraatiale, nagu tõestasid ilmekalt pronksiöö, samuti ka meeleitud elarvekerped püha euro nimel, ja seda majanduskriisi tingimustes, kus juba niigi kannatavalt rahvalt sedagi vähest veel ära võeti.

Keskerakonna kongressiga võib väga rahule jääda, sest erakond otsustas jätkata senist kindlat kurssi Edgar Savisaare juhtimisel. Ülekaalukate poolthääletega sisse viidud vajalikud põhikirjamuudatused tugevdavad erakonda ja loovad aluse jõulisele edasiminekule.

NÄDALA NUPUD

Rainer Vakra edukas debüüt Foorumis

Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni liige Rainer Vakra (pildil) rõhutas ETV 14. septembri poliitikasaates „Foorum“, et Eesti parlament on selgelt hiljaks jäänud arutlustega euroala võlakriisi üle ega tohiks võtta ebamõistlikke riske.

„Tegelikult oleks pidanud vastav arutelu toimuma juba 2010.

aastal, kui Eesti polnud veel euroga liitunud. Erinevad ministriumide pressiteated sõnasid, et meie Kreekale kindlasti raha andma ei pea. Nüüd oleme asjaga lootusetult hiljaks jäänud, võib öelda, et Riigikogu on viimane parlament, kes võlakriisi arutab,“ selgitas Vakra.

Vakra sõnul ei arutletud kordagi ei parlamendis ega ühiskonnas võimalike ohtude üle. „Oli teada, et rahandusega on probleeme – Euroopa juba pani päästepakette kokku. Garantii, mida me anname – kaks miljardit eurot –, on 1/3 Eesti riigieelarvest.“

„Toetame siinkohal rahandusminister Ligi ütlemit: euroalal peaks olema väljumismehhanism. Eestlaste hoiak euro suhtes on liiga tõsine, usutakse, et ilma selleta ei saa, Kreekas on aga mentaliteet hoopis teine. Kui neilt küsida võimaliku eurokaotuse kohta, siis see ei morjenda kedagi: võtame vana raha tagasi, las Saksa pangad lähevad pankrotti!“ nentis Riigikogu liige.

„Kreeklane elab väga päikeselisel elu – nii on näiteks nende õpetajate palk kolm korda kõrgem kui Eesti õpetajatel, miks meie peame hakkama seda kinni maksma? Kui vaadata

ajalukku, siis Kreeka on viimase 200 aasta jooksul neli korda pankrotis olnud. Seega väita, et ühe riigi pankrot pole võimalik, on jama,“ lõpetas Vakra.

Ja mida ütles „Foorumis“ ebakindlalt esinenud Riigikogu rahanduskomisjoni esimees Taavi Rõivas vastuseks Vakra sisulistele

argumentidele? „Rainer esindas Keskerakonnas justkui Ratase leeri, aga ma vaatan, et see kool on neil kõigil suhteliselt üks, tuleb täpselt sama demagoogia nagu räägiks noor Savisaar,“ teravmeelises Rõivas ütles järele.

Hea Taavi! Kesknädal soovib sulle ja teistele koalitsioonipoliitikutele meelde tuletada, et sõltumata sellest, kas Keskerakonda juhib Edgar Savisaar, Jüri Ratas või Rainer Vakra, lähtuvad kõik keskerakondlased oma partei programmilistest põhimõtetest. Kas tõesti lootis Rõivas, et see nn Ratase liin hülgab Keskerakonna programmilised põhimõtted ja hakkab rääkima Ansipile meeleepärast juttu? Milline naivistlik mõtlemine! Meil tuleb siinkohal taaskord nõustuda Edgar

Savisaare poolt Keskerakonna kongressil öelduga: Keskerakond kestab täpselt nii kaua, kuni ta suudab kindlaks jääda oma programmilistele põhimõtetele.

Kesknädal tunnustab ka saates esinenud teist opositsioonierakonda kuuluvat Riigikogu liiget, sotsiaaldemokraat Rannar Vassiljeviti, kelle arvamusavaldustest kostis samuti mure Eesti tuleviku pärast.

Ilvese peamine probleem: talle ei sobi kriis

Kesknädal leidis huvitava blogipostituse sissekande 15. septembri portaalis <http://innojaairja.blogspot.com/>:

„Viimasel ajal on kombeks otsida vigu küll presidendi, küll presidendiproua juures. Ollakse hämmingus, et kuidas sai nii juhtuda, et oli hea kandidaat, aga presidendina paistab möku. Tegelikuses on asi lihtsamast lihtsam ja pole vaja olla raketiteadlane, et aru saada, et Ilves valiti presidendiks nõ heal ajal, ja heal ajal tegutsemiseks oli tal varrukast võtta terve rida abinõusid, näiteks maksude tõstmine ja seeläbi heaolu-riigi loomine. Ent vahepeal tuli peale kriis, raha kadus ära ja heaolu-riigist ei räägita enam mitte üksnes Eestis, vaid juba teisel pool lahtegi. Küsimus on, kuidas üldse ellu jääda.

On selge, et selliseks ajaks Ilves ei sobi. Kriisis ei oska ta midagi teha. Ta on visionäär, aga keda kriisi ajal visioonid huvitavad, neid pole aega jälgidagi, kuna iga päev tuleb tegutseda ja tulekahju kustutada. Kriisis pole teoretiseerimisest palju abi. Seetõttu paistabki Evelin targem, tragim ja edukam. Kipub oma tähtsat kaasat nõ varjutama. Aga mis ta siis tegema peaks? Istuma kodus koos oma kaasaga ja võbisema teki all?!”

Kes saab Politsei- ja Piirivalveameti uueks peadirektoriks?

Kesknädal on viimasel kahel nädalal (7. ja 14. septembril) avaldanud sahinaid IRL-i siseministri Ken-Marti Vaheri soovi kohta välja vahetada praegune politseijuht Raivo Küüt.

Kes aga saab ameti uueks peadirektoriks? Sahinaid on igasuguseid. Esiteks, valida võib kolme prefekti – Tallinn, Tartu ja Ida-Viru – vahel. Nendest on kõige soojemad suhted IRL-iga Ida-Viru prefektil Aldis Alusel. Tartu prefekt on Ansipi-meis. Tallinna prefekt kipub olema liiga noor. Siseministeeriumist kostvate kõlakate põhjal pakutakse ka süsteemiväliselt inimest, st erakondlast, kellega olevat aga probleeme professionaalsuse osas. Aruteludest on läbi käinud ka Kapo asedirektori Erik Heldna nimi, kuid teda peetakse siiski vähetoenäoliseks. Kesknädal rõhutab: need on jälle kord ainult sahinad, s.t kuulujutud või unistused. Palume asjastuhvitatutel suhtuda rahulikult ja ära oodata siseministri valik!

HIIBUSE NÄDAL

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
6 274 573

Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee

Toimetus käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

Kuidas Ida-Viru keskmehed ennast Ojulandil moosida lasevad

Algus esilehel

EDASI

18. veebruaril 2011 võeti linna- inimeste populaarsuse võitnud Dmitrijev maha ja tema asemele pandi suhteliselt tundmatu reformierakondlaste soosik Aleksandr Apolinsky, kes siiani pole tasunud ka oma võlgu linnale. Apolinsky oli varem pakkunud ennast Keskerakonda, kuid kesk keeldus teda vastu võtmast. Vähem kui kuu aja pärast suutis Kiviõli linnavolikogu Keskerakonna fraktsioon koos volikogu esimehega moodustada volikogus enamuse, ja Dmitrijev valiti uuesti linnapeaks. Enamuse poolele asus ka volikogu esimees Eldur Lainjärv, kuigi ta oli varem Keskerakonnast isiklike tülide tõttu välja astunud. 2011. aasta Riigikogu valimiste järel taastas aga oma linnavolikogu saadiku volitused senine Riigikogu liige Tiit Kuusmik.

teatas ta, et astub tagasi ka Keskerakonna Ida-Virumaa piirkonna esimehe kohalt. „Poiste kasvatamiseks!“ põhjendas mees ise, rahustades erakonnakaaslasti ning viidates Kiviõli keskoortele, ja ühtlasi samal ajal maha vaigistades Keskerakonna kontorit Tallinnas. Tal polevat kavatsust erakonnast distantseeruda, agakuna mõned kohalikud Keskiaktivistid näisid liiga iseseisvaks muutuvat, siis olevat neid vaja selle sammuga korrale kutsuda.

NEED PAGANA KOKKULEPPED

Keskerakonna Kiviõli osakonnas lepiti omavahel kokku, et kes rohkem hääli saab, see esitatakse linnapeaks. Ja see oli, nagu eespool öeldud, ikka Dmitrijev – Kuusmikul oli Dmitrijevi 524 vastu vaid 348 häält, mis pole küll halb tulemus, kuid see on teine (!) tulemus.

lõhkuda volikogu enamuse. Eesmärk pole laita – Reform Kiviõlis uuesti võimule tõsta. Eesmärgi täitmiseks pole ükski vahend paha. Esmajoones moosib Brüsseli saadik Kuusmikku – lubadusega, et Reformi hääletega pannakse Keski Kuusmik linnapeaks. Kusjuures loomulikult eelkõige nõutakse, et ta peab Keskerakonnast välja astuma. Sellest ka Kuusmiku vastuolulised sõnumid nii pressile kui ka omadele, nii enne kui ka pärast Keskerakonna augustikongressi. On ilmne, et Kuusmik ei soovi, et piirkonnakaaslastel ta erakonnast välja viskavad – ta tahab lahkuda juba enne, püstitäi, puhaste kätega, demokraatia eest võitlemise sildi all.

AGA KALJUVEE?

Praegune Riigikogu liige Lembit Kaljuvee (Kiviõli Keemiatööstuse mees) mängib Keskerakonna kukutamisel Kiviõli troonilt Kuusmiku ja Ojulandiga kaasa. Pealtnäha on

väga suured sõbrad ei ole.

EESMÄRK KÄRU KEERATA

Lühidalt on kogu eelneva loo, mida kõrvaltvaatajal võib-olla on isegi raske jälgida või sellesse täpsemalt süveneda, eesmärk lihtne ja labane: praegust Kiviõli linnapead Dmitri Dmitrijevi tahetakse lihtviisil maha võtta. Kuigi silme ees ja avalikkuses räägitakse, et noormees on tubli tegutseja ja Kiviõli kõige popim poliitik, soovivad nii Kuusmik kui ka Kaljuvee koos Ojulandiga istuval KE-linnapeale käru keerata. Kas tõmbavad ta tagasi või lükkavad edasi, polegi enam nii tähtis. Kiviõli linnavolikogu järgmine istung toimub 29. septembril. Mida seal tahab saada Ojuland, on selge – viia Reform võimule. (Kuigi stabiilsust jõudude vahekorraga 8:9 või 9:8 ei ole temalgi loota; seega otsitakse Keskerakonna enda ridadest võimalikke ülejooksikuid.)

Tiit Kuusmik tahab saada linnapeaks. Küsimuseks jääb, mida tahab

saada Lembit Kaljuvee? Sellest on vist vähe, et ta soovib näha oma sõpra, kellega Riigikogus koos asju aeti, nüüd vähemalt hästiasustataval sotsiaalsel töökohal, kui mitte enam.

Võib-olla on kaunis Kristiina kaugest Brüsselist Kaljuveelegi midagi lubanud?

Kõige krooniks tõuse küsimuse hoopis sellest, mille kaudu Ojuland koos keskkonnaminister Keit Pentusega kogu seda seltskonda lõa otsas hoiab?

Ja mis sest kõigest kokku kasu on, kui järgmiste valimiste järel tõstab Kiviõli vihane valija Dmitrijevi kolmandat korda võimule? Kiviõlis saadakse nagunii aru, et kui inimesed enda eest ei seisa, siis nad ka maha tallatakse. Ning need, kes täna toetavad Keskerakonda, aga homme kangutavad sellesama erakonna linnapead, ei ärata usaldust üheski Eesti linnas ega vallas.

Kesknädal

Kuidas kommenteerite võimuvõitlust Kiviõlis?

Kiviõli aselinnapea, Keskerakonna Kiviõli osakonna esimees RISTO LINDEBERG:

„Kiviõli on lähimenevikus olnud pidevalt poliitiliseks sõjatandriks. Nagu näha, see jätkub. Juhin tähelepanu sellele, et kui eelnevatel aastatel on tegemist olnud puhtalt opositsiooni eestvedamisega, siis nüüd tuleb tõdeda, et praeguses olukorras on rahulolematute seas ka mitmeid keskerakondlasi – nii volikogus kui ka väljaspool seda, kellel on tekkinud küsimusi ja küsitavusi seoses linnapea tegevusega linna juhtimises. Arvan, et praeguses situatsioonis peaks ka linnapea Dmitrijev n-ö peegliks vaatama, sest asjaolud viitavad sellele, et järgmises volikogus soovitakse anda sisse juba kolmas umbusaldusavaldus tema (ja tema juhitava linnavalitsuse) vastu viimase kahe ja poole aasta jooksul. Lisan veel, et hetkel ei ole Keskerakond Kiviõlis koalitsioonis Linna ja Tehase Liiduga.“

RIIGIAMETNIK*:

„Kui ma päris ausalt ütlen, siis selle seaduse tagamaa on palju lihtsam ning kellegi huve seal ei esindatud. Toona, kui seda seadust Keskkonnaministeeriumis tehti, ei omanud Kuusmik, Korb ega Kaljuvee mingit tähtsust. Nn Tamme muudatus jäi ühe ametniku eksimuse tõttu välja, millest tuli palju pahandust. See lõi eelised teistele ettevõtetele ning jättis Tamme regulatsioonist alusetult välja. See oli 2006. aastal Viimasel hetkel, kuid juba uue võimu ajal (2008) viidi ka see täiendus seadusesse sisse. Kuna see läks hiljem ja üksikuna, tekkis ekslik kuvand, justkui seistaks ühe ettevõtte eest.“

*Kesknädal palus kommentaari ühelt maapäevaseaduse eelnõud ette valmistanud ametnikult, kes aga töökoha kaotamise hirmus tungivalt palus, et me tema nime ega ametikohta ei avalikustaks.

Kuusmik

Ojuland

Kaljuvee

MIKS KUUSMIK MUUTUMA HAKKAS?

Ühel kevadpäeval teatas Kuusmik ootamatult, et astub Kiviõli volikogu Keskfraktsioonist välja. Selle kohta ilmus ka üleriigilises meedias pressiteade – üks ikka ole see, kui keegi Keskest oma erakonnaga vastuollu satub, maiuspala valitsusmeediale ja konkurentpartidele. (Samal ajal lahku näiteks mõnest teisest parteist sadade viisi rahulolematuid liikmeid, aga sellest ei saa meie avalikkus midagi teada. Ju siis arvatakse, et inimestel on niiviisi, kott peas, kõige parem Eesti asju vaadata.) Aga Kuusmikule oli sellest sammust vähe. Õige varsti

2009. aasta kohalike valimiste järel, olles Riigikogu liige, eeldas Tiit Kuusmik ilmselt, et ta jääb Riigikogu liikmeks edasi ka pärast 6. märtsi 2011. Seetõttu ei tundunud linnapeakoht talle kaks aastat tagasi ihalusväärne. Täna püüab Kuusmik ise saada Kiviõli linnapeaks, asetades erakonnakaaslaste ja oma tööga hästi hakkama saanud noorema kolleegi Dmitrijevi teele „rebaseraudu“.

OJULAND SEBIB RINGI

Samal ajal sebib Ida-Virumaa endiselt väsimatult ringi Kristiina Ojuland, püüdes Reformisõbraliku seltskonna taha saada kahte valimisliidu („Tamme Auto“ inimesed) häält, et uuesti

Kaljuvee justkui lojalne oma koduerakonnale, aga Kesknädalani on jõudnud vihjed, et tegelikult töötab ta Dmitrijevi mahavõtmise nimel.

Mis sai tublist parteide toetajast, suuretegevõtjast ja suuromanikust Toomas Tamme? Teda on vahepeal süüdistatud mõrva tellimises ja meedias on levinud tema telefonikõnede lindistusi, millega üritati tõestada, et Tamm soovis tappa (õigemini: tellida mõrva) oma kauaaegset partnerit, põlevkiviõliga äritsevat kütuseärimeest Nikolai Reismani. Algatati kriminaalasi, aga ega see eriti kuhugi ei jõudnud – asi lõpetati ja Tamm tunnistati õigeks. Igatahes võib arvata, et endised partnerid praegu enam

Presidendi kantselei ostis luksuskaatri

Aprillikuises erootikaajakirjas *Playboy* andis intervjuu autoärimees Viktor Siilats. Ajakiri teatab, et Siilatsi hobid ja ärid on laienedud, temast on saanud kirglik meremees, väikesadamate arendaja ja kaatriärimees.

Siilats käsitles usutluses põnevaid teemasid, nagu sadama- ja klubielu, eesti merekultuur, kaatriomaniku rõõmud ja mured, Eesti väikesadamate olukord jne.

Lõpetuseks soovis *Playboy* teada, kui palju ja kellele Siilats kaatreid on müünud.

„Väiksemaid kaatreid oleme müünud sadu ja suuremaid paarkümmend. Erakliente ei soovi nende loata nimetada, aga riiklikest institutsioonidest on ostjateks olnud presidendi kantselei ja Tallinna Sadam,“ teatas Siilats.

Tema sõnul algavad korralike kaatrite hinnad alates sajast tuhandest eurost, näiteks Rootsi toodang Nimbus. „Kolmesajast tuhandest edasi saab Storebrodi. Neljasajast tuhandest edasi on Inglise Princessid, millest kallimad küünivad juba 10 miljoni euroni,“ ütles Siilats. Ta ei täpsustanud, millise kaatri soetas Ilvese meeskond. Samuti ei selgu loost, kas president vajab kaatrit Ärma talus või kusagil mujal. *Kn*

Eestlaste rõõm oma presidendi üle teeb koomikutele nalja

Playboy kirjutas tänavuses aprillinumbris veel sellest, et läinud aasta oktoobrist naerutasid *Club Prive*'is Eesti publikut koos erinevate külalisesinejatega kaks humoristi – Louis Zezeraan Austraaliast ja Eric Seufert Ameerikast.

Noormehed kõnelesid pikas intervjuus sellest, kuidas nad Eestisse sattusid, kuidas esimest korda humoristina lava-laudadele astusid ja teineteist leidsid ning sellest, mis neid eestlaste juures naerma ajab. Sarnaselt Siilatsi intervjuuga pani ka sellele usutlusele itäpi president Toomas Hendrik Ilvese isikuga seotu. Nimelt palus *Playboy* mõlemal naljamehel usutluse lõpetuseks rääkida lugejate jaoks üks nali.

„Toomas Hendrik Ilves on minu jaoks Eesti juures kõige parem asi, kuna esimest korda elus võin öelda, et elan riigis, mille kõik kodanikud on üksmeelselt rahul, et president on ameeriklane,“ kõlas Eric Seuferti nali.

Kesknädala hinnangul on pigem tegemist kurbloolusega, mis näitab meie rahva tuimust ja ükskõiksust, millest isegi anglosaksi koomikud juba kildu kisuvad. Ilmselt läheb veel mitu aastat, enne kui suurem osa eestlasi taipab, miks ja millised võõramaalastest juhid meie riiki tegelikult valitsevad. *Kn*

LOE LISAKS! LOE LISAKS! LOE LISAKS! LOE LISAKS! LOE LISAKS! LOE LISAKS! LOE LISAKS! LOE LISAKS! LOE LISAKS!

* Tallinna linnaosavanem sai kahtlustuse omastamises Tallinna Postimees ja ERR 6.09 / Uudised kaebuse esitamisest Põhja-Tallinna keskerakondlastest linnaosavanema kohta

* Siiri Oviir käib Brüsselis poliitikast närve puhkamas Postimees Arter 10.09 / Intervjuu autor Ingrid Veidenberg

* Keskerakonna ruumid arestitud Eesti Ekspress 15.09 / Autor Tarmo Vahter

* Keskerakond loodab parteitöötajate koondamisega rahaasjad paari aastaga korda saada Delfi 17.09 / Vahur Kooritsa artikkel vestlusest Ain Seppikuga

* Vilja Savisaar-Toomast: Nüüd ma juba tean, mis on suhte väärtus Ajakiri Naised 25.08.2011 / Autor Dagmar Reinolt

Õpetajate palgatõusuks tuleb raha leida

Keskerakonna Lääne-Virumaa piirkonna juhatus tegi avalduse, milles toetab õpetajaid nende palgatõusu nõudes.

„Viimastel nädalatel on tõusnud avalikkuse tähelepanu keskmisele õpetajate palga teema. Alanud uus kooliaasta ning valitsuse planeeritavad haridusreformid on samuti soodustanud selle teema oluliselt laialdasema kajastuse,“ seisab läänevirulaste avalduses.

Juhatusliikmete meelest tuleb kahjuks tõdeda, et õpetajate palga alammäärad on Eestis keskmisest mahaajunud ega vasta tegelikule haridusnõudlusele ja -panusele.

Nad kirjutavad: „Olukord sunnib õpetajaid töötama mitmekordse koormusega – uuringud on näidanud ligi 60 tunniseid töönädalaid. Õpetajate nõustamise ning erialase toe süsteem on puudulik ning muudab õpetajad tihti ebakindlaks.“

Avalduses tuletatakse meelde, et riigieelarve kärpeaastad on ka haridusvaldkonnale sügava jälje jätnud ning haridusasutuste juhid peavad kokku hoidma nii küttekuludelt kui ka mitmesuguste arendustegevuste arvel.

„Seega polegi võimalik haridusasutuste enda eelarve ridade abil palku tõsta. Ka kogu haridussüsteemi sisemiste rahade ümberjagamine ei annaks soovitud tulemust. See, kui näiteks leida raha igateise kooli sulgemise teel, pole lahendus. Nii kannatab hariduse kvaliteet piirkondlikult ning kahju on rohkem kui kasu.“

Lääne-Virumaa keskerakondlased leiavad, et õpetajatele on vaja olulist palgatõusu, mis on võimalik, kui valitsus otsustab hakata õpetajate kui meie riigi tuleviku koolitajate, kasvatajate ja arendajate tööd tõeliselt hindama ja väärtuslikult tasustama. Küsimus on riigieelarve prioriteetides – tuleb jõuda kokkuleppele, millistele valdkondadele on Eesti tuleviku nimel olulisem raha kulutada ja millistele mitte. Hariduse kvaliteedi säilitamiseks ja tõstmiseks ning noorte inimeste kodumaal hoidmiseks on vaja nii üldharidus- ja kutsekoolide kui ka lasteaedade õpetajate palka tõsta!

Lääne-Virumaa keskerakondlased

Mis toimub Jürgen Ligiga?

Eesti Päevaleht kirjutas 14. septembril sellest, et valitsuskabinet pani eelarvet paika rahandusministriga. „Eelmisel neljapäeval (8. sept. – Toim.) juhtus valitsuskabinetis üsna pretsedenditu asi – õhtune kabinetiistung peeti rahandusminister Jürgen Ligita. Muidugi on olnud varemgi kümneid, kui mitte sadu kabinetiistungeid, kus üks või teine minister kohal ei viibi, kuid neljapäeva õhtul kinnitati põhimõtteliselt ära riigi 2012. aasta eelarve,“ nentis ajakirjanik Kärt Anvelt.

Jürgen Ligi ümber on viimasel ajal toimunud nii mõndagi ebatraditsioonilist. Enne Eesti Panga presidendivalimisi ütles Ligi, et on poliitikas olnud väga pikka aega ega soovi, et tal palutaks „koht vabastada“. „Tuleb arvestada, et publik väsis inimestest ja nägudest. Ma olen poliitikas olnud nii kaua, et ei taha kuulda seda, et koht tuleb vabastada. Püüan teha õigeid valikuid,“ põhjendas Ligi oma kandideerimist ERR-i raadiouudistele.

„Keskpanga juhiks kandideerimine on ikkagi loogiline jätk, mitte tundmatu kohas vette hüppamine,“ kinnitas rahandusminister. Varem alati enesekindlust pakatanud Ligi sai seepeale aga hoopis kõigile ootamatult Eesti Panga presidendivalimistel alandavalt lüüa, millele järgnes rahandusministri krestomaatiline kiri Eesti Panga nõukogu liikmetele.

Kuigi Riigikogu rahanduskomisjoni esimees Taavi Rõi-

vas kinnitas avalikkusele, et riigieelarvet ei tehtud Ligi selja taga, oli just tema rahandusministri asemel see, kes 14. septembri poliitikasaates „Foorum“ Reformierakonna nimel majandusteemadel sõna võttis.

Kesknädal imestab, miks siiski saates ei olnud Ligi, kes suutnuks anda täpseid vastuseid Eesti majanduse hetkeseisust ja lähitulevikust, arvestades järjest süvenevat euroakriisi. Võib-olla Reformierakond ei soovigi, et Ligi rahandusalal ühe kompetentsema mehana Eestis jagaks avalikkusele täpset teavet?

Läbipõlemistunnustega ja emotsionaalseks muutunud Ligi asemel on hakanud Reformierakond usaldama rahandusteemadel avalikkusele infot jagama Rõivast. Mida positiivset Reformierakonnal käesoleval ajal Eesti rahandusolukorrast kõnelda ju ei ole, Ligi aga on hämmasest väsinud. Samas rahandusolukorra

tõsidust Reformierakond avalikult tunnustada ei saa, sest see oleks vesi Keskerakonna ja sotsiaaldemokraatide veskile. Juba praegu kõlavad meediaväljaannete kommentaariu-

Riigikogu keskerakondlased kutsusid Jürgen Ligi 21. septembriks fraktsiooni Kreeka abipaketi vajadust tõestama.

mides arvamused, et: näete, tegelikult oli ju Edgar Savisaarel eurost kõneldes täielikult õigus!

Eesti rahvaga enam kaua pimesikku mängida ei saa. Pisut vähem kui aasta euroalas olemist on meid kõiki palju vaesemaks muutnud ja allakäik ei näita vaibumismärke. Rahva meelsuses on sel sügisel toi-

mumas murrang.

Tõenäoliselt ilmuvad varsti ekraanidele „eurokriitilised“ reformierakondlased, kes oma suurepärase näitlejameisterlikkusega üritavad rahva toetust hoida Reformi küljes. Kesknädala hinnangul see taktika neil ei õnnestu, sest eurokriisist tulenevad tagajärjed sarnanevad peagi katkuga, ning rahva viha pöördub valelbadusi jaganud peaminister Andrus Ansipi vastu. Küllap on Ligi targa mehena seda prognoositavat muutust juba ette aimanud, ja seetõttu on terminaator Ligist õigeaegselt saamas poeet.

Ansip on seevastu valmis jätkuvalt kogu Eestit maatas reformima – oma väärtushinnanguid ja suhtumist tema ei muuda. Pöörase visadusega jätkab ta destruktivist rahandus-

poliitikat.

Ansipi kohta kehtib ütlemine: „Kui pime juhib pimedat, kukuvad auku mõlemad.“ Nõnda on Ansipi ja kahjuks Eesti rahvaga praegu juhtumas. Näib, et Ligil on tekkinud tõrge olla neis drastilistes sündmustes üks peosalisi.

Indrek Veiserik

Hispaan

Hispaania pealinna Madridi südalinnas, kuningalossi lähedal, asub Puerto del Soli (Päikesevärava) väljak. Sinna kogunes tänavu 15. mail 200 ühiskondliku organisatsiooni kutsel Twitteri ja Facebooki vahendusel kümneid tuhandeid inimesi protestima pankade ja nende ahnusest mahitatud tegevust soodustavate võimuparteide vastasel meeleavaldusel. Samal ajal püstitasid demonstrandid telklinnakuid mitmes riigi suuremas linnas. Sündis üleriigiline rahvaliidumine 15-M.

TIIT MADISSON

Kui enamikus linnades möödusid meeleavaldused rahumeelselt, siis Hispaania suuruselt teises linnas Barcelonas võtsid sündmused vägivaldse iseloomu – politsei ja manifestantide kokkupõrkes sai vigastada 170 inimest, 400 meeleavaldajat aretseeriti. Vägivaldse intsidendi vastu tundis koguni huvi Brüsselis asuva Euroopa Nõukogu vastav komisjon, vägivaldast kohkunud Hispaania kuningas Carlos I kutsus võime suhtuma meeleavaldajaisse „sensitiivselt“. Ajakirjanduse andmeil väitsid 15-M aktivistid, et kokkupõrked toimusid meeleavaldajate hulka infiltrerunud politseiagentide provokatiivse tegevuse tagajärjel.

Hispaania, nagu paljud teised Euroopa riigid,

on haaratud teravast majanduskriisist, mis puhkes ligi kolm aastat tagasi USA investeerimispanna Lehman Brothers pankrotist, mis omakorda käivitas Ameerikas lumepalliefekti – rahanduskriis kandus peagi edasi Euroopasse. Kui Ühendriikide valitsus korvas panga „vaestele“ omanikele maksumaksja arvel kõik kahjud, siis kannatajaks jäid lihtsad ja heausksed laenajad, kes pankadest laenatud summade eest soetasid omale elamispinna.

Praegune kriis, mille vaibumist pole niipea näha ja mis väljendub esmalt suures tööpuuduses, on järsult teravdanud sotsiaalseid probleeme, mis omakorda kutsuvad esile rahva proteste tänavail. Euroliidu

Tallinna Televisioon pakub Rahvusringhäälingule tõsist konkurentsi

Tallinna linnavalitsuse 14. septembri pressikonverentsil tutvustas Tallinna Televisiooni peatoimetaja Mart Ummelas alanud sügishooaja omasaateid. TTV pakub hästikäivitatud saatesarju ja lisab uusi saateid erinevatest valdkondadest, olles aktiivse programmiga eetris juba 14 tundi ööpäevas. Teematika katab ka kõige erinevamate sihtrühmade ootused ja huvid.

Alates 5. septembrist edastab Tallinna TV saateid argihommikuti kella 9-st keskpäevani ning õhtuti alates kella 18.30-st õhtuste korduste lõpuni, lisaks öösel kell 01–04. Laupäeviti ja pühapäeviti on hommikune programm veelgi pikem.

Ummelase sõnul täidab TTV uue ringhäälingulooa tingimused praktiliselt omasaadetega, edastades nädalas 98 tundi aktiivset programmi. Vahepealsel ajal on eetris InfoTV, mis sisaldab iga päev 30–40 mitmesugust linnaeluga seotud uudist, eelinfot kultuurisündmuste kohta, kavatatavustusi jms.

Jätkuvad populaarsust kogunud saated „Pealinnapilt“, „Kultuuritehas“, „Õigusnõu“, „Kultuurimeeter“, „Kodaniku TV“, „Hingelt tugevad“, „Linnaruum“, „Meistrite linn“, „Tallinn liigub“. Endiselt on võimalik kohtuda Jüri Kuuskemaa, Aleksei Turovski ja Vladimir Bogatkiniga nende autorisaadetes.

Lisaks on juba käivitatud või käivitumas uued saated. Esmaspäevati läheb eetrisse „Tartu – heade mõtete linn“ sealsete nädalasündmuste kohta. Kord kuus toimub „Mõtlemine taas“, kus Andres Raid käsitleb ühiskonnaelu

valupunkte. Üle nädala on eetris „Vaba Mõtte Klubi“ Peeter Ernitsa juhtimisel. Aktuaalseid spordisündmusi ja -probleeme kajastab saade „Spordisõbrad“. Kolmapäeviti saab näha saadet „Pealinna pead“, kus linnavolikogu liikmed ja arvamusi liidrid räägivad Tallinna probleemidest ning omavalitsuse ja

riigi suhetest; saatejuhtideks on lubanud olla politoloog Rein Toomla ja entsüklopedist Hardo Aasmäe.

Alustab ka saatesari „Mõistuse ja käega“ – Tallinna ülikoolide ettevõtmistest. Eakatele vaatajatele mõeldud „Ajagasammu“ pakub aktiivsetele seenioridele teavet nii oma probleemide lahendamiseks kui ka vaba aja sisustamiseks.

Reedeõhtuti on kavas teatritenduse salvestus ning laupäevahommikuti külastatakse

ajaloosaade „Sini-valge lipu all“ – Tallinna ajaloo, „Jäljed“ – Tallinna teatriloost.

Pühapäevast programmi hakkab ilmestama aiaandusaade, kus teemasid käsitletakse läbi linlase pilgu ja vajaduste, sealhulgas linnaaedade ja -parkide arengust (saatejuht, autor ja režissöör Sven Azojan). Käivitatud on saatesari linlastele pakutavatest teenustest. Näha saab suurte muusikasündmuste ja lavastuste salvestusi: Saaremaa ooperipäevadelt, Birgitta festivalilt, „Peterburi Sümfoonia“ kontserdilt, Tallinna Missalt jm. Eetris on noortesaade „TNTV“ ning suurprojekt „Triangel“, milles võrdlevalt käsitletakse noorte elu kolmnurgas Tallinn–Helsingi–Peterburi.

Pühapäevaõhtuti jätkub staarisade „Tallinn, olen kuulus!“ (Tallinn, I'm famous!), kus otsitakse noori andekaid lauljaid, kellest kolme tipp-produtsendi abiga arendatakse uusi laulutähti.

Tallinna TV sügiskavas on ka sisukas kvaliteetfilmiprogramm, mis peaks olema vastukaaluks mujal levivale märulifilmide buumile. „Meie pakume peamiselt Euroopa filmikunsti paremiku,“ lubab peatoimetaja Ummelas.

Hispaanlased alustasid võitlust röövpanganduse vastu. Eesti paralleelid.

liikmesriigis Hispaanias toimus 29. septembril 2010 ulatuslik protestiaktioon, milles osales sadu tuhandeid inimesi Madridis, Barcelonas, Sevillass, Malagas, Valencias jm.

Tööpuudus,

mis hõlmab veidi üle 20% tööjõulisest elanikkonnast, on enda alla haaranud Hispaania majanduse. Hätta jäid heakskend inimesed, kes majanduslikult lahedal ajal võtsid pankadest laenu, tihtipeale oma elamistingimuste parandamiseks. Kuna töö kaotanud ei suutnud kriisis kannatanutena tasuda pangaintresse, rääkimata võlgadest, hakati võlgnikke pankade nõudel elamis-pindadelt välja tõstma.

Juhtusin augustikuus viibima pealinnas Madridis, kus nägin tänavatel oma kompsude ja majakraami otsas magavaid inimesi, kes olid sunnitud tänavale kolima terve pere-dena. Andaluusia autonoomse piirkonna suuruselt teises linnas Malagas, 20 km siinkirjutaja elukohast, heidetakse Costa del Solis ilmuva ingliskeelse ajalehe *The News* andmeil igal nädalal tänavale ligi 30 peret.

Samas on Malaga 560-tuhandeline elanikkond vähenenud ligi 50 tuhande inimese võrra, kes on siirdunud Hispaania teistesse linnadesse ja majanduslikult kõige paremal järjel asuvale tööstuslikule Baskimaale, lootuses leida tööd.

Paraku ei sarnane

tulised ja temperamentne hispaanlased tasakaalukatele ja uimasevõitu eestlastele ning on asunud aktiivselt võitlema pankade liigahnusest tingitud tegutsemise vastu. Äsjaloodud

Pankade riigistamise kohta küsitluse korraldamist ei julgeks ette võtta ükski rahademokraatlikus Eestis tegutsev küsitlusfirma.

rahvaliidumise 15-M kutsus boikoteerima kohalike võimuorganite valimisi (mis pidid toimuma 22. mail), sest parteisid peetakse röövpanganduse mahitajateks.

Kui valimispäeva õhtul asusid valimiskomisjonid sedelite ütlugemisele, selgus, et 37% üle riigi registreeritud sedeleist oli rikutud – hispaanlased järgisid massiliselt rahvaliidumise 15-M soovitusi. Tasub rõhutada, et 15-M oli selleks ajaks saanud tegutseda kõigest nädal aega (!).

Juunikuul algul korraldatud küsitluste järgi pooldas rahvaliidumise eesmärke 67% küsit-

luseist. Madridi ülikooli küsitlusfirma *Metroscopia* juulikuus korraldatud küsitluse järgi pooldas kommerts-pankade natsionaliseerimist tervelt 70% küsitlusest, nagu teatas kolmes keeles ilmuv nädalaleht *SUR*.

Luban endale kiusliku kommentaari.

Eestis oleks nõudmine pankade riigistamiseks hinnatud võimumeeste poolt pühaduse rüvetamiseks või isegi riigireetmiseks. Sellise küsitluse korraldamist poleks julgenud ette võtta ükski rahademokraatlikus Eestis tegutsev küsitlusfirma, ei Saared ega Pollid. Pole ju suur saladus, et

sioonidele, sh pankadele. Eestlastele ei tundu sugugi imelikuna, et elupõline põllumajandusmaa ei suuda tänu Laarikese ja ta kamba „reformidele“ end ise äraagi toita! Paljud sellesama liberaalse turumajanduse ohvrid toituvad supiköökidest, elujõulisemad on aga põgenenud kümnete tuhandete kaupa Eestist, eelistades elada vähemliberaalse majandusega riikides.

Ahnusest tiivustatud

spekulatsioonide abil virtuaal-raha tootvad pangad on oma ohvriteks teinud Euroopa ja Põhja-Ameerika riikide elanikke, keda võimulolevate poliitikute igakülgsele soosimisele

linnade keskvaljakule hoogustus.

Malaga kesklinnas asuval Konstitutsiooniväljakul pidi juunikuul eelviimasel laupäeval toimuma Hispaania kuningas külaskäigu puhul suur sõjaväeparaad. Kuna väljakule oli varem kerkinud protestijate telklinnak ja demonstrandid keeldusid sealst lahkumast, viisid võimud paraadi üle Plaza de Toro väljakule. Võimud ei riskinud protesteerijaid jõuga laiali ajada, kartes püssirohutuünni heita põlevat tõrvikut. Samas on sagenenud intsidentid, kui 15-M aktivistid on asunud blokeerima maju, kust pankade nõudel on välja hakatud tõstma pangavõlgnikke.

Hispaania suurima tööpuudusega riik Euroopas.

Seoses kuurordihooajaga tööpuudus pisut langes, kuid ennustatakse, et sügiseks ulatub see taas 5 miljoni inimeseni, nagu oli kevadel. Costa del Soli linnades on iga 7.–8. korteri rõdul silt *SE VENDE* – müüa! Kohvikuid-baare müüakse lausa võileivahinnaga, 6–7 tuhande euro eest. Ajal, kui eeskujuliku finantsdistipliiniga, kuid vaese elanikkonnaga Eesti peab andma oma „väärrika panuse“ eurotsooni kuuluva Kreeka abistamiseks, on lõunaeurooplaste riigid Itaalia ja Hispaania finantseerimisest vabastatud, sest Brüssel kardab emotsionaalseid ja tuliseid *italianosid* ja *espanjole* ärritada!

Euroopa ajakirjanduses

nimetatakse Hispaanias aktiiviseerunud rahvaliidumist „Hispaania revolutsiooniks“. Euroopa Liidu juhtivoliitikud on tõsiselt hirmul, et pankade vastane liikumine kandub üle teistesse Eurooliidu osariikidesse.

Saksamaa kantsler Angela Merkel ja Suurbritannia peaminister David Cameron on kohtunud Hispaania peaministri Jose Rodriguez Zapateroga, et Hispaania kriisile ühiselt lahendust leida. Nagu teatas Hispaania meedia, pakkus Hispaania meedia, pakkus Merkel Saksamaal tööd 800 tuhandele Hispaania noorele, kuid segavaks faktoriks on keelebarjäär. Ja miks peaksidki hispaanlased tööd otsima võõrsil, kui riigi põhiseaduse

politsei poolt pisargaasi abil laiali aeti.

Hispaanlastest on saanud pangandusvastase võitluse pioneerid. Aeg näitab, millise ulatuse see saab Euroopas. On ilmselt kätte jõudnud aeg end vabastada üliahnete pankurite ikkest, rahahaidel on põhjust muret tunda!

Eesti ajakirjandust

viimasel paaril kuul interneti vahendusel jälgides olen näinud, mida kirjutab Eesti meedia Hispaanias hoogsalt startinud pankadevastastest rahvaliidumise kohta. Pole väga üllatav, et Eesti peavoolumeedia on Hispaanias toimuva maha vaikinud.

Pole raske taibata, mis põhjusel. Eestis on nn kartelli-meedia valitsevate parteide tagatubade kindla kontrolli all, sest valitsejad teavad, millest peab eestlast informeerima ja mida eestlasel pole vaja teada!

Ärapeetud ajudega „tasakaalukat“ kodanikke (kes kardab oma õiguste eest võidelda), kes ei ole viitsinud endale selgeks teha, mis tähendab olla VABA RIIGI kodanik, on imelihtne meedia abil lollitada ja valitsevale poliitladvikule lojalne hoida. Sisuliselt sarnaneb tänane poliitiline olukord Eestis üllatavalt Brežnevi-aegse Nõukogude Liidu omaga või nagu väljendas aasta tagasi üks eestlasest sotsioloog venekeelses internetiportaalis *Vesti*: Postimees on nagu Pravda – Ansip aga nagu Brežnev.

(Telesaadetest, nt ETV „Vabariigi kodanikud“, jääb mulje, nagu oleks praegune Eesti ülimalt stabiilne – otsekui brežnevistlik N. Liit!) Peaminister Andrus Ansip juhib varsti riiki sama kaua nagu peasekretär Leonid Brežnev omal ajal.

Ekskommunistide juhitud Reformierakond aga sarnaneb üha rohkem oma asjaajamistes omaaegse NLKP-ga. Nagu teada, pani brežnevistlik stagnatsioon alguse Nõukogude-maa hävingule. Mis juhtub Eestiga, seda näeme mõne aasta pärast.

Tore, aga seda – stabiilset Eestit – me ju kõik tahtsime!

Kas tõesti tahtsime tsenseeritud ajakirjandusega politsei-riiki, kus põhiseadusliku korra kaitseks loodud organ jälitab ning represseerib opositsioonääre ja „valitud“ hoolivad kodanikkonnast sama palju nagu omal ajal N. Liidus?

Seni pole Stenbocki majas põhjust muretseda – eestlane viibib sügavas letargias, millest võib äratada vaid mingi suurem vapustus. Milles see vapustus võib seisneda, näitab aeg.

Eurooliidu riigis Hispaanias toimus 29. septembril 2010 ulatuslik protestiaktioon, milles osales sadu tuhandeid inimesi Madridis, Barcelonas, Sevillass, Malagas, Valencias jm.

Eesti väidetavalt demokraatlikult (vildaka valimiseaduse järgi) valitud Riigikogu tegutseb juba aastaid välismaiste pankurite *lobby*-grupina, mille eest võimuparteisid loomulikult vastuteenena tasustatakse.

Omavalitsustel võõrsilt saadud „soovitused“ järgides hävitati rahvuslik pangandus, mispeale on Eesti ainuke Eurooliidu maa, kus puuduvad kodumaised pangad. Nagu lugejad kindlasti teavad, ei ole meie valitsejad välismaiste pankade hiigelkasumeid isegi maksustanud – kogu kasum veetakse Eestist välja. Eestlastele on määratud olla välismaiste pankurite lüpsilehmaks.

Parema mälu lugeja

mäletab, kuidas pool tosinat aastat tagasi sai kahekordne peaminister Mart Laar oma tulemuslike ponnistuste eest rootslaste Swedbanki nõukogu liikme priskele palgale. Loomulikult oli see vastuteene eestlaste allutamise eest.

(Küsisin: missuguse seaduse järgi tuleb töövõtjate töötasu või vanurite pension üle kanda Swedbanki, SEB või mõne teise võõrpanka arvetele? Nt Hispaanias makstakse töötasu soovi korral kätte sularahas.) Samas tasustati Laari miljardär Milton Friedmani preemiaga – ikka liberaalse turumajanduse sisseseadmise eest Eestis, mis teisisõnu tähendab riigi allutamist Lääne suurkorporat-

süstemaatilisele röövitakse. Arenenud Euroopas ollakse ehk pisut mõõdukamad, kuna lääne-, lõuna- ja põhjapoolses Euroopas on toimimas tugev kodanikuühiskond, mistõttu kardetakse rahvaste vastupanu.

Lõunapoolsete rahvaste hulgas valitseb lisaks eelkirjeldatud ka tugev solidaarsustunne. Olen seda Hispaanias korduvalt kogunud. Postkommunistlikes riikides, sh Euroopa viie rikkaima riigi hulka jõudmise uduist tiivustatud Eestis, on pankade röövtegevusel lausa kriminaalne iseloom. Selline tegevus väärrib nime-tust „röövimine päise päeva ajal“.

Masendav on, et lüpsilehma ossa surutud ajupesuohvrist nna „uhke ja hääl“ keskmine eestlane ei saa arugi, mis ümberringi toimub. Kui paljud siis viitsivad end harida ja kasvõi internetis pisut surfata? Ajukärbikuist haugimäluliste kodanike üle valitsemine on väga lihtne – iseasi, kas sellised, seni võimu suhtes lojaalsed kodanikud suudavad või tahavad neidsamu valitsejaid kriisisituatsioonis aktsepteerida ja riikluse eest seista.

Esialgu planeerisid

15-M juhid proteste korraldada kuni 22. maini. Kuid nende üleskutsust innustatud edu kohalike võimuorganite valimiste boikoteerimisel andis meelevaldajatele kindlust, et rahvas neid toetab, ja telklaagrite püstitamine paljude

seni pole võimud julgenud kasutada blokeerijate vastu massiliselt jõudu. Vaid Malagas läks ühel korral märulipolitsei ja blokeerijate vahel kähmluseks, kus vigastada sai 20 inimest, neist seitse polit-

Kahekordne peaminister Mart Laar sai oma tulemuslike ponnistuste eest rootslaste Swedbanki nõukogu liikme priskele palgale. Loomulikult oli see vastuteene eestlaste allutamise eest Rootsi panga lüpsilehmaks ja rahvusliku panganduse hävitamise eest.

seinikku. Väljatõstmisele määratud jäeti pärast kokkupõrget 15-M aktivistidega rahule! (Kui palju on pangavõlglasti oma eluasemetest Eestis juba välja tõstetud – seda teab vaid tuul, sest need andmed ei kuulu ju avalikustamisele.)

Majanduslikult kõige kurvemas seisus

on Hispaania suurim ja lõunapoolsem autonoomne ringkond, 8-miljonilise elanikkonnaga Andaluusia, mille Eestisuuruses Malaga provintsis (mis on ühtlasi kuurordipiirkonna Costa del Sol keskus) hõlmab tööpuudus 30 protsenti tööhõlulistest elanikest. Kuni 25-aastaste noorte hulgas on tööpuudus riigis 44,6%. Kuigi Hispaania laenukoormus on võrreldes Kreeka, Portugali ja Iirimaaga proportsionaalselt tunduvalt väiksem, on 46-miljonilise elanikkonnaga

järgi peab riik seda garanteerima neile kodumaal? Noored liituvad pigem protestiliikumisega 15-M.

Augustikuu keskel Madridis

toimunud 40 tuhande osavõtjaga meelevaldusel lehvisid demonstrantide kohal Hispaania lippude kõrval ka Kreeka lipud. Augusti lõpul pani rahvaliidumise 15-M oma telklaagrid kokku ja alustas massilist 2000 km pikkust jalgsisuurmatka Eurooliidu pealinnas Brüsselisse, kus tahetakse oktoobris korraldada 100–200 tuhande osavõtjaga röövpangandusvastane meelevaldus, loodetakse prantslaste ja belglaste liitumist protestijatega. Juba maikuus toetasid prantslased hispaanlastest protestijaid, korraldades rahvarohke tunduvalt väiksem, on 46-miljonilise elanikkonnaga

Tantsi, tantsi, keeruta, valeta..!

Dalai-laama sõnul peaks tekkima uus majandussüsteem, mis sisaldaks nii kapitalismi kui ka sotsialismi parimaid omadusi ja väldiks nende negatiivseid külgi. Kindlasti on tal õigus, kuid ükski ei anna võimu käest niikaua, kuni tal seda veel vähegi on. Tema Pühadus usub sedagi, et hoolivus kõige elava vastu toob inimesele enesele ainult head – s.t eesti vanasõna „Mida külvad, seda lõikad“ tõesti kehtib kõikjal ja kõiges. Aga mitte temast ei taha ma jutustada.

Kuhu lähevad euro-rahad?

Silmasin 18. augusti Eesti Päevalehes pealkirja „Vallad raiskavad arutult euroraha“. See on teadagi selline raha, mis tuleb tagasi maksta kas osaliselt või siiskaudselt, suure Euroliidu poliitikat ellu viies. Seega tuleb euroraha meie kõigi taskust ja oleks õiglane, kui seda kulutatakse kõigi hüveks või nõrgemate aitamiseks. Ma ei taha sugugi arutada Loksa ja Kuusalu ujulate ehitamise üle, sest väidetavasti on inimesed sellest õnnelikud. Kui aga ujulakasutus on tasuline, siis kindlasti pole see jõukohane kõigile. Ja mitte kõik ei käi ammu juba enam ujumas. Mõtlen siin vanainimesi, invaliide, alatoitlustest närvutatuid.

Teine küsimus: kes vastutab, kui ollakse sunnitud tarbima ebakvaliteetset joogivett ja selle tagajärjel haigestutakse vähki või muudesse tõbedesse? Vesi on ju ainus, mille abil organism puhastub, kõik muud abianud saavad vaid kaasa aidata. NSV Liidu ajal olid mõnes paigas veekvaliteedi mõõtmiste tulemused

teadupärast salastatud. Seal samas elatakse juba 20 aastat uue Eesti juhtide käe ja õpetuse all, aga veevõtukohti ja torustikke pole uuendatud. Vastupidi, praegused veeproovid kinnitavad täielikku normaalsust isegi raudteearärses puurkaevus, 200 m suurfarmist eemal ja ka siis, kui vesi on rebasekarva. Mõnes paigas siiski hakatakse ehitama uusi veetrasse või juba ehitatakse (või ei kavatsenud seda teha). Samas pole Eestis miniteada laborit, kus saaks veeproove teha molekulaartasandil. Euroopa rahad on pikemat aega olnud kättesaadavad igale vähegi projekte kirjutada oskavale linnale-vallale, seda nii vee kvaliteedi parandamiseks kui muukski. Selle asemel on luksusremonditud kontoreid ja kultuurimaju, korraldatud kokkutulekuid ja pidusid. Aga kes remondib inimesi? Siin ilmneb remondivajadus aastate pärast (või kustutab selle surm). Juhid on seks ajaks karjääriradelil ülespoole nihkunud või uutesse paikkadesse valitsemise saadetud. Kuna omavalitsustel on rahu-puudus, siis omapoolset panust eurorahadega rahastatud projekti ei suudeta panna. Pole siia asja ka keskvalitsusel, sest veeasjandus käivat kohalike omavalitsuste voli alla.

Nii pole asjad ainult veega

Plaanimajandus pole paha, kui seda mõistusega rakendada. Tegelikult ilma plaanita ei saagi. Meil on regioonid ja regionaalminister, kuid milliseid kavandusi ja arengusuundi maavalitsuste ja riigivalitsuse poolt pakutakse? Kuidas oleks võimalik normaalm hinnaga saada kodumai-

Teritagem pilku!

seid marju, puuvilju, seeni, köögivilju? Neid ju peaaegu ei kasvatatagi ja kui seda tehakse, siis leitakse välisturud, kuhu kallimini müüa saab, seeläbi tõstes kodumaal hindu vaesematele kättesaamatuks. Toode-takse seda, mis suuremat kasumit toob ja mida Euroopa kvoodid lubavad. Et sealt tuleb maksumatut? Heal juhul tuleb, aga sellega tekkivad hüved ei laiene neile, kes seda kõige rohkem vajavad, või ei laiene sel määral, kui tarvis oleks.

Elu 76 euriga kuus

Huvitav, kas abirahsid jms. määrates ja kinnitades on keegi kokku arvanud inimese päevase toiduvajaduse nii kaaluliselt kui ka toitainete sisalduse ja tervislikkuse järgi ning selle alusel koostanud ostukorvi maksumuse? Jääb mulje, et mitte. 76 euri kuus „elamise“ tarbeks – siis ei saa kuidagi sõõnuks, rääkimata väikestest kuludest muude vajaduste-kohustuste katteks. Ei aita ka pikad toiduretked otsimaks, kust midagi paar senti odavamalt saab. Kõik ei ela linnas ja kõik, kes elavad maal, pole suutelised potipõl-lunduseks. See tagab poolnäl-

jas oleku ja vajalike toitainete puudumise lausa surmani. (Praeguste küttehindade juures jääb ka ühetoalise korteri pensionärist või miinimumpalgalisest omnik elupäevade lõpuni 76-eurise „toimetuleku“ piiridesse/lähedale.) Suure osa inimeste pidev stress ja depressioon on omakorda uute haiguste tekitajad ja süvendajad. Nad jäävad ilma kõige elementaarsematest rõõmudest ja rahulolust, alates omaste haa korrastamisest ja lõpetades hädavajalike kodumasinatega, ning olles maiustuseta isegi sünnipäeval.

Kes avitaks?

Kelle poole pöörduda, kui pensionipäevani on kaks nädalat, poeproua võlgu ei anna ja raha pole sentigi? Mõnele võib see näljutuskuur elugi maksta. Oma süü? Aga ehk ei olegi oma süü? Päästearmee on vaid linnades, toiduabi jagav hollandlane ka. Kohalikud omavalitsused jaotavad teatud koguseid Euroopast saadud kaeru. Mingeid tagavarasid sellistel abivajajatel ei saa olla ei toiduainetes, rahas ega tervises. Marjule-seenele minna igaüks ei jak-

sagi või jaksab harva, ja see pole väljapääs ega toidutagatis. Omavalitsused lasevad toidupangal tegutseda, jagavad euromakarone, võtavad ette suuri projekte eurorahadega.

Inimelu on väärtus!

On väga häiriv ja mannetu kuulla-lugeda, kuidas omavalitsuse juht soovib kõigile üksteisest suuremat hoolimist ja teatab, et inimesed on kõik väga olulised, et inimelu on väärtus jms. Samal ajal on neid, kes heitlevad 21. sajandi Eestis tühja kõhuga... On neid, kelle eluaseme katus kukub suure lumega sisse; kel puudub korras küttekolle või vana elektrisüsteem läheb põlema prügi-mäelt leitud küttekahast; kelle juurde tuletõrje või kiirabi ei pääsegi, sest teed on läbimatud lumest või porist; kel pole kaevugi ja kes peab vett tassima ämbritega ka siis, kui tervis seda tegelikult enam ei luba.

Kas seda ei teata?

Teatakse, aga kõik vaatavad pealt. Sest see pole kellegi otsene kohus ja kasu. Kas ei peaks ujulate ja kontorite, kokkutulekute ja pidude asemel tööpoolest kõigepealt tegelema selliste hädavajalike asjade organiseerimisega? Kindlustama toiduga, olene-mata riikliku külakerjuse elu-kohast, tegema korda inimeste kodud ja aitama neid nende murede. Mitte aga (ainsa variandina) – pistma hoolde-kodusse. Sest naabrite abile oma kodanike elu elamis-väärseks kujundamisel on riigil kui institutsioonil loota, pehmelt öeldes, häbiväärne ja ulmeline. Keskvalitsuse tegelased näitavad ennast maakondades tavaliselt enne valimisi, sõi-

davad n.ö. omavalitsustega morssi jooma. Olles ümbritsetud valvsate ametnikega, et ükski tädi Maali ei pääseks saksale virisema (nõnda on agarad pealekäratajad harjunud Eestimaal inimese mure-avaldusi nimetama). Muredest ei teata ja kui teataksegi, vaiki-takse need maha, lastakse laheneda „loomulikult“ teel. Selle asemel, et muredest aru saada, need hooleks võtta ja lahendada hädasolija tegeli-kele soovidele vastavalt, moodustada mingi tegutse-miskord, leida võimalused.

Hädaabipinss

Paljud hädasolijad on oma töö-panuse juba andnud, aga nüüd, kui neil oleks olnud aeg pensionile minna, eapiiri tõsteti, ja, olles osa tervisest juba kaotanud, saavad nad töö-võimetustootusena ju vaid poole sellest rahast, mida saanuks vanaduspensionil olles.

Olen minagi narri mänginud ja oma ettepanekuid ja projekti-algeid-ideekavandeid kõigile parteidele ja asjaomastele ametitele püüdnud pakkuda. Aastate viisi tulemusteta. Ühe partei uksest pole ma kahel korral isegi sisse pääsenud. Ka MTÜ-dega olen ühendust võtnud, aga neil on omad kindlad suunad ja sihtgrupid. Ent haigetel, vanadel, invaliididel, kurnatutel ju ei ole ega saagi olla oma ametiühingut, kes pidevalt häält tõstes tõestaks, et nemadki on (ikka veel!) elus. Aga eestlane tantsib ja laulab. Moodustab hiidkette ja tantsib kaerajaani. Siia-maani! Nigel on see lüli, mis meid kõiki Eestis „ühendab“.

Marga Tiitus

Mure eestlaste pärast

Nii – nüüd on mul selge, et eestlased on tõesti otsustanud iseennast maamuna pealt ära hävitada. Ilma valimiseta panid nad troonile kõlbmatu ja ennasttäis importpresidendi. Ja keegi ei protesteerinud, ei vaidlustanud! Eestlased on täielikult kaotanud võitlusvõime, protestivõime. See on juba hävitatud rahvas! Tagatubades organiseeritud ja utsitatud „laulu- ja tantsupiduad“ reklaamitakse nii, et see pühadusetunne, mis isegi minus kui võõramaalases kutsus esile imetluse ja naudingut, on asendunud iiveldustundega. Neid „pidusid“ korraldatakse nii sageli, et nad on äraleierdatud. On küll õige, et eestlane olla on uhke ja hää, aga sellega tahetakse varjata oma lambalikkust ja alistumistõbe. Isegi lätlased, keda ju eestlased peavad endist lollimaks ja saamatumaks, on tublimad ja ei lase endale pähe kuseda (andestage!), võtavad maha peaministreid ja ministreid ning parlamenti. Aga eestlane laseb endaga teha mida iganes. Ta ainult korrutab: „Eestlane olla on uhke ja hää!“ Huvitav, kas ta võib öelda, miks? See, mis juhtus selle „presidendivalimisega“, äratas minus õudustunnet. Head põhjaminekut, eestlased!

Võõramaalane

(Kirjutaja isik on toimetusel teada.)

Jah, kaitset me vajame!

Leidsin oma postkastist ajalehe Delovõje Vedomosti reklaameksplari, milles kellegi J.T. artikkel, milles ta kuulutab, et tuli poliitikasse lahendamaks venelaste probleeme Eestis, ja väites, et isegi venelaste eluiga Eestis on lühem kui eestlastel. Statistika teatab, et eesti meeste eluiga on ca 64 aastat, mina, venelane, olen ligi 82. Esiteks aga tahan küsida: kes on need venelased, kelle probleeme vaja lahendada? Kas need on iidsete veneedide järeltulijad? Kirikliku tagakiusamise eest Eestisse elama asunud nn vanausulised, kes ise defineerivad oma rahvuskaaslasti kui *russkije* ja *sovetskije*? Revolutsioonipõgenike või Loodearmeest siia jäänute järglased? Eestisse elama jäänud Punaarmee veteranid? Jah, kaitset me vajame, aga selliste kaitsete eest, kes valjuhäälselt „probleeme“ lahendades samaaegselt õhutavad vaenu eestlaste ja lojaalsete eestivenelaste vahel.

Oleg Burov, Kiisa, Harjumaa

Tallinn 10130 Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

Venevastatus käib valitsuse tasandil

Valitsusele kuulekas importpresident on sotside toel teiseks ametiajaks paika pandud. ETV pidas seda vajalikuks veelkord demonstreerida 12. septembri Terevisioonis. Riigikogu eelmises koosseisus olid Rohelised valitsusele kuuleka puudli rollis. Uue koosseisu valimistel tegi rahvas õige valiku, saates ülesostetavad hinged erru. Tõde on aga see, et loodus tühja kohta ei salli. Sotsid võtsid kibekiiresti valitsuse kintsu kaapimise ameti enda peale. Lootes, et valitsuse armust tulevikus mõni ametikoht ka neile pudeneb. Ilmselt pole nad endale aru andnud, et valitsuse toetamisega võtavad nad endale ka vastutuse venekeelse elanikkonna represseerimises ja tagakiusamises. Jutt on venekeelse koolihariduse järkjärgulisest likvideerimisest, millele õigustatult astuvad vastu Narva linna-võimud. Pool sajandit Nõukogude võimu sellise sigaduseni ei laskunud, et oleks Eestis eestikeelset haridust keelustanud. Meie valitsus aga venekeelsetega just nii toimib. Kui meil on tegemist demokraatliku riigikorraldusega (milles nüüd tuleb sügavalt kahelda), siis peaks olema lastevanematel vabadus valida, millise õppekeeleaga kooli oma laps panna. Praeguse tegevusega valitsus provotseerib Pronksõduriga seotuse kordumist. See aga juba on läinud maksumaks-jaile maksma kümneid miljoneid. Valitsuse tegevus on teadlik rahvaste vahelise vaenu õhutamise, mille mõrude viljade maitsmine seisab alles ees. Mäluvärskenduseks ministritele: tuletage meelde, millega lõppes juutide tagakiusamine Hitleri poolt.

Elmar Hollmann, Kärkla, Hiiumaa

Suur valukoorem kanda

Kuidas raskest maailmavalust suudab mõelda ja rääkida inimese, kel eluajal olnud rõõmus meel, kuid nüüd on kurb ja õnnetu?

Inimesel hing olgu helge mitte teises ilmas, vaid siinsamas maapeal, kus ta rändab ringi.

Foto Tiit Meksim

Oleks ikka kõik ööd-päevad helged, oleks meile kõik natukegi selge... Kuid kõik on kõle, vale, jälk, nii hirmus sünged, nõnda ränk.

Miks ikka lokkab halb ja kuri, miks headus nõnda kiirest' nurib? Miks ilmas kadund õigus, headus, miks keegi täidagi ei seadust?

Õilme Trisberg, Tallinn

Mart Ummelase meediakommentaari 10 aastat tagasi

1

Kesknädal otsustas lähematel nädalatel avaldada staažika ajakirjaniku Mart Ummelase valitud meediakommentaare rubriigis „10 aastat tagasi“. Ummelaste taandati meediakommentaatori kohalt 2008. aastal ja pärast seda on Rahvusringhäälingu (varasem nimetus Eesti Raadio) meediakommentaari kui žanri enamasti oma teravuse ja päevakajalisuse kaotanud, muundudes tihti vaid ühe opositsioonipartei inetuks ja valimatuks tümitamiseks (vt nt KN 7. sept. 2011, kus avaldasime ühe nüisuguse, valitsussõbraliku kommentaarinäite).

19. veebruar 2001

Olen kunagi varem juba juhtinud tähelepanu sellele, et mida värvikirevamaks ja kergemini haaratavaks muutuvad väljaanded ja telekanalid, seda sisutumad ja mõttetumad nad tegelikult on. Mõni meediateoreetik, näiteks Priit Pullerits, võib küll väita, et tegu on loomuliku ja paratamatu arenguga, sest üha tulpav infovoog vajab inimlikult ja arusaadavalt lahtiseletamist, et sellest saaks ka juhendada. Jah, kuid kui see kõike läbiv lihtsustamine toob endaga kaasa ka ümbritseva maailma enda lihtsustamise, keeruliste protsesside ja seoste analüüsi asendamise primitiivsete must-valgete skeemidega, stereotüüpide ja eelarvuste kinnistamise, siis taoline meedia areng teenib ajakirjanduse tegelikele sotsiaalsetele funktsioonidele risti vastupidiseid eesmärgi.

Miks ja kust pärineb üldse arusaam, et väljaannete rohkus, telekanalite paljus ja raadiojaamadest täidetud eeter teenib massimeediumidele ühiskonnas seatud eesmärgi parimini? Miks arvatakse, et pluralism teostub erinevate häälekõvendajate, mitte erinevate arva-

muste ja inimeste kaudu?! Nii võiks ehk arvata see seltskond, kes üritab ajakirjandusega üksnes iseendale raha teha. Peale ajakirjandusmagnaatide arvavad aga nii küllap igasugused äärerühmitused, marginaalsed grupid ja üliambitsioonikad üksikisikud, kes kõik loevad endal olevat õiguse masside teavitamiseks. Ja seda auditooriumi enamiku huvide arvel.

Siin-seal võib kuulda näiteks avalik-õigusliku ringhäälingu kriitikute suust valjuhäälsid väiteid, nagu peaksid ühiskonna teenistuses olevad TV ja raadio tegelemagi vaid taoliste vähemusrühmade, friikide huvide rahuldamisega. Ilmselt väidetakse seda omakasupüüdliku tagamõttega, et nõnda vabastada ülejäänud massi meeled ohjeldamatuks ajupesuks kommertskanalite poolt.

Tänase seisuga ja siin, Eestis, võib küll üsna kindlalt väita, et kanalite rohkus, väljaannete paljus ja meediavahendite atraktiivsus ei ole kuigivõrd arvestataval määral ajakirjanduse rolli ja tähendust ühiskonnas suurendanud, pigem vastupidi. Vaadake või meie ajakirjanduse turgu, kus on iseseisvusajal tekkinud väljaannetest järele

jäänud vaid kaubakataloogidele sarnased sohva- ja sousti-ajakirjad. Kultuuriajakirjandus peab aga läbi ajama samas seisus, milleni nõukogude ajal suudeti toonasest vaimsest surutisest hoolimata jõuda.

Tuleb välja, et tänane väidetav majanduslik õitseng on vaimule isegi ahistavam. Ei ühtki uut poliitika-, ajaloo- ega tõsisemalt võetavat loodus- või populaarteaduslikku väljaannet ole viimase viie aastaga juurde tulnud. Neli telekanalit pole toonud tegelikult reaalseid valikuvõimalusi juurde kellelegi peale ameerika spordialade ja Hollywoodi filmide huviliste, ehkki ka viimaste puhul võiks veendunult väita, et enamik näidatavast produktsioonist on aastate eest isegi Soome telekanaleilt ära näidatud.

Tegelikult on Eestis asjad läinud nii kummaliselt, et siin ei püüta isegi kommertslikel kaalutlustel sisulise mitmekesisuse poole. Soomes on aasta algusest peale suurt tähelepanu äratanud ja kiiresti läbi müüdud väljaanne nimega „Sõja-aja lehed“, mis koondas huvitavamaid materjale viimase suure sõja aegseist Soome ajalehtedest. Koos asjakohaste kommentaaridega. Idee ise pärineb Suurbritanniast, kus sealne kirjastaja Peter McGeen on juba palju aastaid teinud sõja-aja lehtede faksimilekoopiaid. Seal on see idee levinud Taani, Norrasse, Belgiasse, Hollandisse ja nüüd ka Soome. Kui pealegi arvestada, et ajalise kauguse tõttu suuremaid probleeme autoriõigustega ei teki, võib ideed isegi äriliselt kullaaukuks pidada. Vaevalt Eestis keegi aga millegi taolise peale tulla

võiks, sest meie ajakirjandusjuhud on kasvanud paraku üsna õhukesel kultuurikihil ega pruugi üldse teada mingist sõjast midagi, veel vähem sellest huvituda.

Noh, aga vähemasti kümne ja kahekümne ja kolmekümne aasta tagusest Vene ajast võiks ometi kokku seada värvikaid ajakirjanduslikke ja muudki asjalikku infot sisaldavaid materjale, rääkimata siis juba Eesti Vabariigi iseseisvusaja alguse dokumentaalsest kajastamisest. Läheneb meie iseseisvuspäev, kuid tänaseni on minu isiklikuks parimaks allikaks vabariigi aja alguse kohta kunagi 1928 välja antud pildiraamat „10 aastat Eesti iseseisvust“.

Peagi möödub 10 aastat meie riigi taasiseseisvumisest, kuid Eesti Vabariigi algusaegade kohta on meie ajakirjandusest aasta-aastalt üha napimalt lugeda. Rääkimata süsteemseist ülevaadetest, mis aitaksid meid mõista näiteks omandireformi segast loogikat või seda, miks uus Eesti Vabariik ei võtnud üle eelmise vabariigi põhiseadust ja katkestas sellega paljude jaoks reaalse järjepidevuse. Kas pole mitte nii, et vaikides oma minevikust kordame sageli neidsamu vigu, millest oleksime pidanud juba kord õppima?! Igatahes eesti ajakirjandusel oleks täna palju õppida nii oma eelkäijailt kui ka Lääne kolleegide kogemustest, kuidas teha head, sisukat, kaasa mõtlema sundivat ajakirjandust.

TALLINNA TV

19. - 24. september

ESMASPÄEV, 26.09

08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke: multifilm*
09:30 Terve tervis*
10:00 Kultuurimeeter*
10:30 Mina, eurooplane, 2
10:45 Tallinn, olen kuulus!
12:30 Aleksei Turovski lood*
13:00 Borgiad*
15:25 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 Elu peeglis*
18:30 TeTeVeke
18:50 TeTeVeke: multifilm
19:00 Hommikukohv*
19:30 Tartu - Heade Mõtete Linn
20:00 Pealinnapilt
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Tallinlase tarbeks*
21:30 Loodusring Käsbus
22:00 Ilmutuseraamat
23:55 KAVA
00:00 Tartu - Heade Mõtete Linn
00:30 Pealinnapilt*
01:00 TÄNA*
01:30 Loodusring Käsbus*
02:00 Ilmutuseraamat*
03:55 InfoTV

TEISPÄEV, 27.09

08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke
09:20 TeTeVeke: multifilm*
09:30 Hommikukohv*
10:00 Tartu - Heade Mõtete Linn*
10:30 Pealinnapilt*
11:00 Tallinlase tarbeks*
11:30 Loodusring Käsbus*
12:00 Ilmutuseraamat*
13:55 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 Linna aed*
18:30 TeTeVeke: Vurr KUMUS
18:40 Sini-valge lipu all*
19:10 Õigusnõu*
19:30 Linnapea tund
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Helsinki - Tallinn
21:30 Spordisõbrad
22:00 Maffia vennad
23:45 KAVA
23:50 Õigusnõu*
00:10 Linnapea tund*
01:10 TÄNA*
01:40 Helsinki - Tallinn*
02:10 Spordisõbrad*
02:40 Maffia vennad*
04:25 InfoTV

KOLMAPÄEV, 28.09

08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke
09:10 Õigusnõu*
09:30 Linnapea tund*
10:30 Helsinki - Tallinn*
11:00 Spordisõbrad*
11:30 Kutseharidus Tallinnas
12:00 OTSE:
12:30 LV pressikonverents
12:30 Maffia vennad*
14:15 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 LV pressikonverents*
18:30 TeTeVeke
18:50 TeTeVeke: multifilm
19:00 Pealinna Pead
20:00 Kultuurimeeter
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Estica
21:30 Elu peeglis
22:00 Kirelõõm
23:45 KAVA
23:50 LV pressikonverents*
00:20 Pealinna Pead*
01:20 Kultuurimeeter*
01:50 TÄNA*
02:20 Estica
02:50 Elu peeglis*
03:20 Kirelõõm*)
05:05 InfoTV

NELJAPÄEV, 29.09

08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke
09:20 TeTeVeke: multifilm*
09:30 LV pressikonverents*
10:00 Pealinna Pead*
11:00 Kultuurimeeter*
11:30 Estica
12:00 Elu peeglis*
12:30 Kirelõõm*
14:15 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 Pealinnapilt*
18:30 Korvpallistuudio
18:40 OTSE: Korvpall. BC
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 KodanikuTV. Südameit

21:30 Linnaruum
22:00 REC
22:30 Varjude mets
00:05 KAVA
00:10 TÄNA*
00:40 KodanikuTV. Südameit ära*
01:10 Linnaruum*
01:40 REC*
02:10 Varjude mets*
03:45 InfoTV

REEDE, 30.09

08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke*
09:20 TeTeVeke: multifilm
09:30 KodanikuTV. Südameit ära*
10:00 Linnaruum*
10:30 REC*
11:00 Korvpallistuudio*
11:10 Korvpall. BC*
13:00 Varjude mets*
14:35 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 Helsinki - Tallinn*
18:30 TeTeVeke*
18:50 TeTeVeke: multifilm
19:00 Maatriks*
19:30 Ajaga sammu
20:00 Kultuurimeeter
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Tallinn, olen kuulus!
22:00 Kohtumised kamina juures
23:00 KAVA
23:05 Ajaga sammu*
23:35 Kultuurimeeter*
00:05 TÄNA*
00:35 Tallinn, olen kuulus! *
01:35 Kohtumised kamina juures*
02:35 InfoTV

LAUPÄEV, 01.10

08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke**
09:20 TeTeVeke*
09:30 Koos parima sõbraga
09:50 Ajaga sammu*
10:20 Kultuurimeeter*
10:50 Kas tohib?
11:20 REC*
11:50 Õigusnõu*
12:10 Tallinn, olen kuulus!*
13:10 Linnapea tund*
14:10 Kohtumised kamina juures*
15:10 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 TeTeVeke*
18:20 TeTeVeke: multifilm
18:30 Estica*
19:00 Etnos
19:30 Tallinn liigub
20:00 Jäljed
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 KodanikuTV. Südameit ära*
21:20 Hulk vs Wolverine
22:00 Folgikelder. AVGUST
23:00 KAVA
23:35 Etnos*
00:05 Tallinn liigub*
00:35 Jäljed*
01:05 TÄNA*
01:25 Hulk vs Wolverine*
02:05 Folgikelder. AVGUST*
03:35 InfoTV

PÜHAPÄEV, 02.10

08:55 KAVA
09:00 TeTeVeke*
09:20 TeTeVeke: multifilm*
09:30 Meistrite linn*
10:00 Kultuurimeeter*
10:30 Terve tervis*
11:00 Linna aed
11:30 Tallinlase tarbeks
12:00 Suured helid*
12:20 Suured helid*
14:30 Tallinn liigub*
15:00 Hulk vs Wolverine*
15:40 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 TeTeVeke*
18:20 TeTeVeke: multifilm
18:25 Koos parima sõbraga*
18:45 Tallinn, olen kuulus! *
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Mina, eurooplane, 2.
21:05 Terve tervis*
21:35 Paepäevad Paides 2011
21:55 Southlandi lood
00:15 KAVA
00:20 Tallinn, olen kuulus! *
02:05 TÄNA*
02:25 Paepäevad Paides 2011*
02:45 Southlandi lood*
05:05 InfoTV

Hiina võtab Lõuna-Euroopa üle

Majanduslikus mõttes midugi. Seda siis, moodas kõnepruugis, keskpikas perspektiivis, mõne aasta jooksul. Loomulikult mitte kohe, kuigi uudist läbirääkimistest hiinlastega (kus Itaalia palub neilt abi – Toim.) võiks ka nii tõlgendada. Pigem on see Hiina poole pealt pinna sondeerimine, ettevalmistustööd, kontaktide kindlustamine, sest kohe ei ole mõtet ega kasulik. Praegu oleks Lõuna-Euroopa kriisiriikide majanduse üle mõjuvõimu saavutamise hind veel liiga kõrge. Muidugi on Itaalia, Kreeka ja Hispaania flirtimises Hiina riiklike investeerimisfondidega ka teatavat šantaazi Põhja-Euroopa suunal. Et kui kohe pappi ei kõhi, laseme hiinlased Euroopa pehmesse kõhualusesse... Aga tegelikult pole midagi enam teha, Euroopal lihtsalt seda pappi pole ega tule. Hiinal ainukesena maailmas on, ja eks see läheb sel hetkel, kui Lõuna-Euroopa kriisiriigid üksteise järel oma maksejõuetust tunnistavad, ilmselt ka taas rahvusvaluutade tagasi läevad, ka kohe käiku. On ju siis rahvusvaluuta tagatiseks olev rahvuslik majandus sisuliselt odavmüügis. Nagu meil 90-ndate algul... Kas see tähendab ka seda, et uuenenud drahmid, liirid ja peesod ka euro asemel juba jüaaniga seotakse... Nii julgeks ennustuseks pole aeg vist veel päris küps... Saatuse ironia. Omal ajal, oopiumisõdade perioodil, Hiinat suht edutult koloniseerida püüdnud Euroopa langeks lõpuks ise, vähemalt osaliselt, Hiina moodsate kolonisaatorite ohvriks. Tremonti hirmudel võib olla siiski alust...

Blogija Wabariigi Wärk 13. septembri postitus aadressil <http://tomp.wordpress.com/>

Tartu üritused

Keskerakonna Tartu büroos (Ülikooli 12) esmaspäeval, 26. septembril k 14 nõustab tartlasi jurist Marjo Antik Info tel. 55 682 756.

Reedel, 23. septembril k 14 arutleme patsiendiseaduse ümber Riigikogu liikme Heljo Pikhofiga haridusosakonna saalis (Raekoja plats 12).

Keskerakonna Pärnumaa piirkond õnnitleb Sindi linnavolikogu esimeest

Aleksander Kaske

väärika juubeli, 80. sünnipäeva puhul

Kallis Viive Tomson!

Õnnitleme Sind tähtpäeva puhul!

Päikesevalgust eneses kann, soojust teistele edasi anna. Lillede ilust naeratus võta, rõõmsalt elus edasi tõtta!

Parteikaaslased Vastseliina osakonnast ning Toomas ja Gleeri

